

Wat heeft Rotterdam echt nodig?

Na een indrukwekkende opeenvolging van abrupte architectonische veranderingen —van de sobere moderniteit van de wederopbouw, via het ‘nieuwe humanisme’ van de kubuswoningen, onderdrukt postmodernisme van de jaren 90 tot de huidige apotheose van Nederlands Modernisme— in gang gezet door de bombardementen van 1940, wordt het huidige Rotterdam gevormd door een veelheid aan architectonische ideologieën: naast en onafhankelijk van elkaar, elke nieuwe laag in tegenspraak met de vorige.

Wat in deze context met een overdosis aan vorm nodig is, is subtiliteit en dubbelzinnigheid. Wij stellen een soort opzettelijke vormeloosheid voor bestaande uit kleinere elementen die een wisselende rol spelen ten opzichte van de omgeving. Waar nodig kan deze vorm formeel en indrukwekkend zijn, zelfs symmetrisch tussen stadhuis en postkantoor: de twee ‘overlevenden’ aan de Coolsingel. Tegelijkertijd, zoals in de relatie tot het gemeentelijk monument Stadstimmerhuis, is zij delicaat en contextueel.

Het constructieve systeem, een stalen 3-dimensionaal vierendeel, geeft de vrijheid tot improvisatie en houdt het straatniveau vrijwel volledig vrij van constructie. De Stadswinkel wordt zodoende een verlengde van de publieke ruimte, de interactie tussen burger en stad vindt plaats in een waardig en open stedelijk landschap, met een haast ‘Romeinse’ schaal en materialisering.

Gecombineerd met horeca en winkels wordt de Stadswinkel een nieuwe centrale plek in de stad. Vanaf de Coolsingel, tussen stadhuis en postkantoor, wordt een vrije doorgang naar het Haagseveer gerealiseerd. De openheid maakt het mogelijk het Raamplein als volwaardig plein bij het ontwerp te betrekken.

Het Stadstimmerhuis is een belangrijke drager van het ontwerp en vormt het tegenwicht van de lichte nieuwe constructie. Het monument wordt in oude luister hersteld met een beperkt aantal gerichte ingrepen die het een tweede leven garanderen. Het introverte karakter van het gebouw wordt gebruikt om kleinere besloten binnenkamers die nodig zijn in de interactie tussen de burger en stad te huisvesten.

Het staalskelet is opgebouwd uit kleine gestandaardiseerde elementen die het mogelijk maken om met een enkel principe elke functionele invulling te genereren en het gebouw razendsnel op te kunnen bouwen en af te kunnen breken. Door terrasvorming wordt regenwater voor gebruik in het gebouw opgevangen en groen aan de stad toegevoegd. De atriums vormen de longen van het gebouw, de buffers die het interne klimaat, ventilatie en temperatuur, reguleren. Het skelet is een principe gericht op duurzaamheid: het staalskelet is demontabel, herbruikbaar en veranderbaar in de tijd kwa invulling en opbouw.

Rem Koolhaas, Reinier de Graaf / OMA